

การศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

The Study of The Management of An Environment That Is Conducive to The Learning of Learners In Educational Institutions Under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 1

วันวิสาข์ อังคะณา¹ ดร.ธีระ ภูดี² รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริษา มารี เคน³
Wanwisa Angkana¹ Dr.Theera Phudee² Assoc. Prof. Dr.Parisha Marie Cain³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ขั้นตอนการเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการนำเสนอแบบพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ประกอบด้วย
 - 2.1 ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการประชุมวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแล บำรุงรักษา กำหนดระเบียบการใช้อาคารต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้อาคารสถานที่ การติดตาม ตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ซ่อมบำรุงรักษา อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ
 - 2.2 ด้านความปลอดภัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ควรสำรวจสภาพแวดล้อม เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบสำรวจระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าในโรงเรียน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ วางแผนปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาด้านความปลอดภัยในโรงเรียน จัดสรรงบประมาณ และให้ความรู้แก่นักเรียน ผูกซ่อมแผนเผชิญเหตุ เช่น แผนป้องกันอัคคีภัย ฯลฯ
 - 2.3 ด้านภูมิทัศน์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ควรมีการจัดให้มีจุดสนใจ ให้น้ำดู น่าอยู่ น่าเรียน สะอาดสวยงาม คล้ายแหล่งท่องเที่ยว ไม่เครียด ไม่กังวล ทำให้มีสภาพจิตใจที่พร้อมจะเรียน ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สิ่งที่สำคัญให้ทุกคนต้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมพัฒนา ปลูกฝังให้คณะครู บุคลากร ตลอดจนนักเรียนทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของ

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนในสถานศึกษา

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

¹Master's students Educational Administration Kalasin University

^{2,3}อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

^{2,3}Lecturer Faculty of Education and Educational Innovation

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: วันวิสาข์ อังคะณา, wanwisazar@gmail.com

รับเมื่อ 20 ธันวาคม 2564 แก้ไข 10 มกราคม 2565 ตอปรับ 13 มกราคม 2565

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) This research aims 1) to study the level of environment management that is conducive to learning of learners in educational institutions. under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 1 2) to study the guidelines for the development of environment management that is conducive to learning of learners in educational institutions under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 1. The sample used was 317 school administrators and teachers. The research instruments were questionnaires and interview forms. The data collection process was divided into 2 phases. Phase 1 was quantitative data collection. Analyze the data by averaging. Standard Deviation Phase 2 was the qualitative data collection. The main informant groups were educational personnel. School administrators and teachers were 9 people. Data were analyzed by content analysis and descriptive presentation.

The results were as follows;

1. The level of management of an environment that is conducive to learners' learning in educational institutions under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 1, the overall level was at a high level. When considering each aspect, it was found that at a high level in all aspects.

2. Guidelines for developing an environment management that is conducive to learners' learning in educational institutions under the Office of Kalasin Elementary Education Area 1, consisting of

2.1 In the building side, there should be a meeting to plan the management of the facility. Appoint a person responsible for maintenance, setting rules for the use of various buildings. Promotion of building use, monitoring and inspection of building use. allocate budget for maintenance Always in a ready-to-use condition

2.2 Security conducive to learning should survey the environment such as school buildings, assembly buildings, survey the electrical system school electrical equipment appoint responsible person Plan for improvements, repairs and improvements in school safety, allocate a budget and educate students Practice response plans such as fire prevention plans, etc.

2.3 Landscape conducive to learning There should be a point of interest to be attractive, pleasant to study, clean and beautiful, similar to a tourist attraction, not stressful, not worried, resulting in a state of mind that is ready to learn. which affects the learning efficiency of the learners It is important for everyone to be involved in thinking, co-developing, and instilling a sense of belonging among teachers, staff, and students.

Keywords: Environment That Is Conducive to The Learning, Learners in Educational Institutions

กุ่มิหลั้ง

การบริหารสถานศึกษาประกอบด้วยปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ องค์ประกอบทางส่วนบุคคล และองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ราชกิจจานุเบกษา (2553) ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการสภาพแวดล้อม โดยบัญญัติไว้ในหมวดต่าง ๆ ดังนี้ หมวด 1 มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค

และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษามรดกประเพณีอันดีงามและของประเทศไทย รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง หมวด 4 มาตรา 23 ข้อที่ 2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน และ ข้อที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งในหลายปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาและสถานที่เพื่อให้เกิด การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ลักขณา สรวัดณ์ (2557, หน้า 234) กล่าวไว้ว่าสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้มีความสำคัญต่อ ผู้เรียนและผู้สอนมากมาย อย่างเช่น สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดการจัดการเรียนรู้ ช่วยจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ พัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน การควบคุมชั้นเรียน เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของสถานศึกษาจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ สถานศึกษาที่สะอาด สดชื่น ร่มรื่น เรียบง่าย สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวา จัดอาคารสถานที่ที่ได้รับการดูแล ความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลาของมจะจะทำให้ครูและนักเรียนได้รับอิทธิพล ทำให้เป็นคน ละเอียดอ่อน จิตใจแจ่มใส รักสวยรักงาม รักความสะอาด ตึกความสงบ เรียบง่าย ทำให้เข้าใจ ตนเอง และผู้อื่นไปด้วย จึงเป็นการสมควรที่สถานศึกษาจะต้องพยายามจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ที่ดีของสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ของ สถานศึกษาและความสุขของนักเรียนโดยถ่วงน้ำหนักกล่าวข้างต้นได้ (ธเนศ ขำเกิด, 2551, หน้า 45)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน 6 อำเภอ ในจังหวัดกาฬสินธุ์ อันได้แก่ เมืองกาฬสินธุ์ ดอนจาน กมลาไสย ร่องคำ สหัสขันธ์ สามชัย ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 174 โรงเรียน โดยจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 140 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 34 โรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดเป็น 3 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 118 โรงเรียน โรงเรียนขนาด กลางจำนวน 53 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 2 โรงเรียน จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษา โดยใช้มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อ 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (คู่มือการ ปฏิบัติงาน กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1, 2563, หน้า 2)

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวเนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการจัดสภาพแวดล้อม และทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาซึ่งอิทธิพล ช่วยส่งเสริมต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร และยังส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน

ยังสามารถให้เกิดความกระตือรือร้น และความผ่อนคลาย ภาวะความเครียด ความเบื่อและเหนื่อยล้า ในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางการบริหารและการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการบริหารสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาตามความเหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเอื้อต่อการเรียนรู้ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ต่อไป

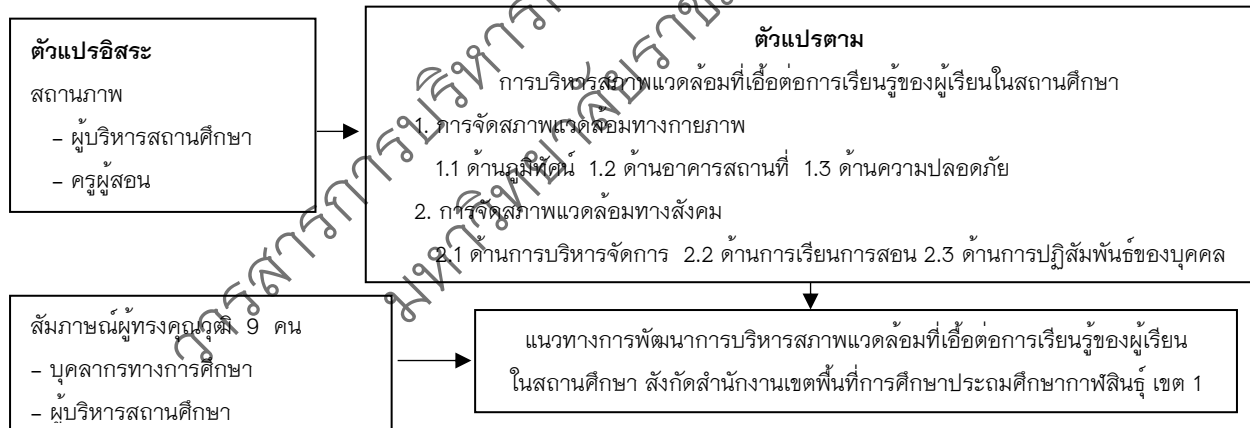
คำถามการวิจัย

1. การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ตามขั้นตอนการศึกษาต่อไปนี้
ระยะที่ 1 การศึกษาระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,837 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 146 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,691 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 317 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 292 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตาราง Krejcie & Morgan ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และปรับให้สอดคล้องให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักใช้วิธีการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ประกอบด้วย บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย สถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็น แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert Scale) พบว่า มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.6 ขึ้นไป ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.853 – 0.946 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม ได้แก่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านความปลอดภัย และด้านอาคารสถานที่ โดยพิจารณาจากข้อ คำถามในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 292 คน รวมทั้งสิ้น 317 คน ด้วยการทำ หนังสือขออนุญาตถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จำนวน 25 โรงเรียน พร้อมระบุจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน จำนวน 317 คน ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบผ่าน QR Code ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 317 ฉบับ ระยะที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ ข้อมูลหลัก คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน จัดบันทึก ตามประเด็นคำถามและบันทึกภาพ นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Index of content validity: IOC) ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับตามวิธีของ Cronbach เรียกว่า “สัมประสิทธิ์แอลฟา” (α = Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทุกด้าน อยู่ในระดับ มาก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมา คือ ด้านความปลอดภัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิทัศน์ ตามลำดับ 2) การจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์บุคคล รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารจัดการ ตามลำดับ

1.1 ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยมีภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ด้านความปลอดภัย และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิทัศน์

1.1.1 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ข้อที่ 6) การบำรุงอาคารสถานที่ให้มีสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา ข้อที่ 1) การสร้างอาคารเรียนเหมาะสมตามลักษณะการใช้งาน และข้อที่ 2) การจัดห้องเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

1.1.2 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมากมีค่า เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ข้อที่ 3) จัดให้มีการควบคุม ดูแล ด้านอาหารและน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ข้อที่ 7)การจัดระบบการจราจร และรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนให้มีความปลอดภัย ข้อที่ 4) การจัดการสิ่งที่ไม่ควรจะเป็นภัยแก่นักเรียน เช่น อุปกรณ์หรือวัสดุ ที่ชำรุดเสียหาย และจัดทำรั้วรอบโรงเรียนให้มีความปลอดภัย และข้อที่ 5) จัดบริเวณจราจร เช่น ทางเท้าเส้นทางสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และที่จอดเป็นสัดส่วน

1.1.3 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านภูมิทัศน์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 5) การจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาดร่มรื่น งดงาม เช่น สนามหญ้า สวนหย่อม ให้ความรู้สึกปลอดภัย และคงสภาพดีอยู่เสมอ ข้อที่ 1) การจัดทำแผนผังแสดงบริเวณและสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจนสวยงาม ข้อที่ 2) การจัดบริเวณและที่นั่งเพียงพอและเหมาะสม และข้อที่ 4) การจัดการอนุรักษ์ บำรุงรักษาต้นไม้ใหญ่ในบริเวณโรงเรียนเป็นอย่างดี

1.2 ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 การจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยมีภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์บุคคล รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารจัดการ ตามลำดับ

1.2.1 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านปฏิสัมพันธ์บุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 1) การจัดส่งเสริมการแสดงออกทางวัฒนธรรมไทยและมารยาทที่ต่างระหว่างบุคคลในโรงเรียน ข้อที่ 2) การจัดส่งเสริมให้ครูมีการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวของนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของนักเรียน ข้อที่ 3) การจัดส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ ในการปฏิบัติงานตามหลักประชาธิปไตย และข้อที่ 8) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างครบถ้วนทั้งทางด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา

1.2.2 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 1) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการแก้ไขปัญหา 3) การจัดการความสามารถในการสอนโดยใช้หลักปรัชญาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่ 8) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีการประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 7) การบริหารจัดการเรื่อง การติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษาที่สะดวกและรวดเร็ว ข้อที่ 6) การจัดงบประมาณสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และข้อที่ 1) จัดทำแผนภูมิการจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหารรวมทั้งมีการมอบหมายงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 คือ

2.1 ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการประชุมวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแล บำรุงรักษา กำหนดระเบียบการใช้อาคารต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้อาคารสถานที่ การติดตาม ตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ซ่อมบำรุงรักษา อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

2.2 ด้านความปลอดภัย ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ควรสำรวจสภาพแวดล้อม เช่น อาคารเรียน สำรวจระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าในโรงเรียน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ วางแผนปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาด้านความปลอดภัยในโรงเรียน จัดสรรงบประมาณ และให้ความรู้แก่นักเรียน ฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุ เช่น แผนป้องกันอัคคีภัย ฯลฯ

2.3 ด้านภูมิทัศน์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ควรมีการจัดให้มีจุดสนใจ ให้น้ำดู น่าอยู่ น่าเรียน สะอาดสวยงาม คล้ายแหล่งท่องเที่ยว ไม่เครียด ไม่กังวล ทำให้มีสภาพจิตใจที่พร้อมจะเรียน ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สิ่งที่สำคัญให้ทุกคนต้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมพัฒนา ปลูกฝังให้คณะครู บุคลากร ตลอดจนนักเรียนทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของ

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ

การเรียนรู้ของนักเรียน ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสิ่งช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ รวมถึงความประทับใจของนักเรียนที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็วการสร้างสรรค์บรรยากาศที่ดีจะช่วยชักจูงให้เด็กอยากมาโรงเรียน และพัฒนาการของสมาชิกในสถานศึกษาจึงเกิดเป็นการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมา คือ ด้านความปลอดภัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิทัศน์ ตามลำดับ 2) การจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์บุคคล รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารจัดการ ตามลำดับ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของณิศดา ณาภรณ์รัฐ (2558, หน้า 48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1.1 ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยมีภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ด้านความปลอดภัย และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิทัศน์

1.1.1 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ข้อที่ 6) การบำรุงอาคารสถานที่ให้มีสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา ข้อที่ 1) การสร้างอาคารเรียนเหมาะสมตามลักษณะการใช้งาน และข้อที่ 2) การจัดห้องเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

1.1.2 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมากมีค่า เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ข้อที่ 3) จัดให้มีการควบคุม ดูแล ด้านอาหารและน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ข้อที่ 7) การจัดระบบการจราจร และรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนให้มีความปลอดภัย ข้อที่ 4) การจัดการสิ่งทีอาจจะเป็นภัยแก่นักเรียน เช่น อุปกรณ์หรือวัสดุ ที่ชำรุดเสียหาย และจัดทำรั้วรอบโรงเรียนให้มีความปลอดภัย และข้อที่ 5) จัดบริเวณจราจร เช่น ทางเท้าเส้นทางสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และที่จอดเป็นสัดส่วน

1.1.3 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านภูมิทัศน์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 5) การจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาดร่มรื่น งดงาม เช่น สนามหญ้า สวนหย่อม ให้ความรู้สึกละเอียด และคงสภาพดีอยู่เสมอ ข้อที่ 1) การจัดทำแผนผังแสดงบริเวณและสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจนสวยงาม ข้อที่ 2) การจัดบริเวณและที่นั่งเพียงพอและเหมาะสม และข้อที่ 4) การจัดการอนุรักษ์ บำรุงรักษาต้นไม้ใหญ่ในบริเวณโรงเรียนเป็นอย่างดี

การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา ทางด้านกายภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกังวาน ไตรสกุล (2558, หน้า 10) กล่าวว่า แนวคิดและความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

ในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริม สร้างการพัฒนาการเรียนรู้อย่างหลากหลาย กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ทำให้นักเรียนมีความสุข และเกิด แรงจูงใจในการแสวงหาความรู้ สามารถพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่สถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

1.2 ระดับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 สภาพแวดล้อมทางสังคม โดยมีภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์บุคคล รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารจัดการ ตามลำดับ

1.2.1 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านปฏิสัมพันธ์บุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 1) การจัดส่งเสริมการแสดงออกทางวัฒนธรรมไทยและมารยาทที่พึงามระหว่างบุคคลในโรงเรียน ข้อที่ 2) การจัดส่งเสริมให้ครูมีกิจวัตรติดต่อสื่อสารกับครอบครัวของนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของนักเรียน ข้อที่ 3) การจัดส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด กฎเกณฑ์ ในการปฏิบัติงานตามหลักประชาธิปไตย และข้อที่ 8) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างครบถ้วนทั้งทางด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา

1.2.2 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 1) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการแก้ไขปัญหา 3) การจัดการความสามารถในการสอนโดยใช้หลักปรัชญาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่ 8) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีการประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ข้อที่ 7) การบริหารจัดการเรื่อง การติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษาที่สะดวกและรวดเร็ว ข้อที่ 6) การคัดงบประมาณสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และข้อที่ 1) จัดทำแผนภูมิการจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหารรวมทั้งมีการมอบหมายงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา ทางด้านสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ทรรศนีย์ วรหัทธาคำ (2554, หน้า 27) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาด้านการบริหาร คือ การดำเนินการในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และการจัดระบบทำงาน มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญของการบริหารงานที่ด้นนั้น ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ดังนั้น สิ่งแวดล้อมด้านการบริหารที่เหมาะสมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ และจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยนี้ พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทางกายภาพ ด้านภูมิทัศน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการเขตพื้นที่ ควรมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนให้หน้าดู น่าอยู่ น่าเรียน

1.2 จากผลการวิจัยนี้ พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทางกายภาพ ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสอง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการเขตพื้นที่ ควรเร่งรัด ปรับปรุง ให้สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัยสำหรับนักเรียน

1.3 จากผลการวิจัยนี้ พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทางกายภาพ ด้านอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสาม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการเขตพื้นที่ ควรดูแลรักษาในด้านอาคารสถานที่ที่มีระยะเวลาที่ต้องบำรุงรักษา ปรับปรุง ซ่อมแซม ที่แน่นอน เมื่อมีการบริหารจัดการได้ตามแผนงาน อาคารสถานที่ซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *กระบวนการดำเนินงานสิ่งแวดล้อม*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรุงเทพฯ.

กังวาน ไตรสกุล. (2558). *การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนพะตงประจักษ์ศิลปาคม*.

วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา. 8(1).

ณิศดา ธนาภรณ์รัฐ. (2558). *สภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี*. สารนิพนธ์ ค.ม.

กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ทรศณีย์ วรหัตถ์คำ. (2554). *การศึกษาด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐ์สุราษฎร์ธานี*.

สารนิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธเนศ ชำเกิด. (2551). *การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในองค์กร*. *วารสารเทคโนโลยีสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น*.

ราชกิจจานุเบกษา. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. สำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)*. สำนักนายกรัฐมนตรี.

ลักขณา สิริวัฒน์. (2557). *จิตวิทยาสำหรับครู*. โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์. กรุงเทพฯ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. (2562). *กลุ่มนโยบายและแผน. แผนปฏิบัติการประจำปี*

งบประมาณ 2562. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.